`
ވޮލިއުމް: 49 އަދަދު: 41 ތާރީޚު: 14 ރަޖަބު 1441 – 9 މާރިޗު 2020 ހޯމަ
ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2020/R-20
ޤާނޫނީ ވަކީލުކަމުގެ ހުއްދަ ދޫކުރުމާބެހޭ ގަވާއިދު
ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ އޮފީސް
ބޮޑުތަކުރުފާނުމަގު  ގަވާއިދުތަކާއި އުސޫލުތައް ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކޮށްދިނުމަށް އެދި
މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ ފޮނުއްވާނީ legalaffairs@po.gov.mv އަށެވެ.
ފޯނު: 3336102, 3336211
ފެކްސް: 3310274
ވެބްސައިޓް: www.gazette.gov.mv

ވޮލިއުމް: 49 އަދަދު: 41 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2020/R-20 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
`
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބާ ކައުންސިލު
މާލެ،
ދިވެހިރާއްޖެ.
ޤާނޫނީ ވަކީލުކަމުގެ ހުއްދަ ދޫކުރުމާބެހޭ ގަވާއިދު
އެއްވަނަ ބައި - ތަޢާރަފު
ތަޢާރަފާއި ނަން 1. (ހ) މި ގަވާއިދަކީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 5/2019 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނީ ފަންނުގެ ޤާނޫނު)
ގެ 75 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އިން ބާރުލިބިގެން، އެޤާނޫނުގެ 7 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)
ގެ ބޭނުމަށް، ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޤާނޫނީ ވަކީލުކަމުގެ ހުއްދަ ދިނުމުގައި، ބަލާނެ
މިންގަނޑުތަކާއި، ޢަމަލުކުރާނެ އުސޫލުތައް އުސޫލުތައް ކަނޑައެޅުމަށްޓަކައި
ހަދައިފައިވާ ގަވާއިދެވެ.
(ށ) މިގަވާއިދަށް ކިޔާނީ " ޤާނޫނީ ވަކީލުކަމުގެ ހުއްދަ ދޫކުރުމާބެހޭ ގަވާއިދު" އެވެ.
ދެވަނަ ބައި - ޝަރުޠުތައް
ޝަރުޠުތައް 2. ޤާނޫނީ ވަކީލުކަމުގެ ހުއްދަ ދެވޭނީ އަންނަނިވި ޝަރުޠުތައް ފުރިހަމަވާ ފަރާތްތަކަށެވެ.
(ހ) ދިވެހި ރައްޔިތެއް ކަމުގައިވުން؛
(ށ) އުމުރުން 21 (އެކާވީސް) އަހަރު ފުރިފައިވާ މީހަކު ކަމުގައިވުން؛
(ނ) ބުއްދި ސަލާމަތުން ހުރި މީހަކު ކަމުގައިވުން؛
(ރ) ބާ ކައުންސިލުން ކަނޑައަޅައިފައިވާ ޝަރުޠުތައް ފުރިހަމަވާ، އަދި ބާ ކައުންސިލުން
އެކްރެޑިޓް ކޮށްފައިވާ ކިޔަވައިދޭ މަރުކަޒެއްގައި، ޤާނޫނީ ރޮނގުން ފުރަތަމަ ޑިގްރީ
ހާސިލު ކޮށްފައިވާ މީހަކު ކަމުގައިވުން؛
(ބ) މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ކަނޑައަޅައިފައިވާ ބާ އިމްތިޙާނާއި ތަމްރީނު ޕްރޮގްރާމް ފު ރި ހަ މަ
ކޮށްފައިވާ މީހެއް ކަމުގައިވުން؛
(ޅ) ވޭތުވެދިޔަ 5 (ފަހެއް) އަހަރު ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ޖިނާއީ ބޮޑު ކުށެއް ކުރިކަން
3

ވޮލިއުމް: 49 އަދަދު: 41 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2020/R-20 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
ޝަރީޢަތަށް ސާބިތުވެފައިވާ މީހަކު ކަމުގައި ނުވުން؛ އަދި
(ކ) އަދާކުރަންޖެހޭ ސާބިތު ދަރަންޏެއް އޮތް މީހަކު ކަމުގައިވާނަމަ، ޙުކުމާ އެއްގޮތަށް
އެ ދަރަނި އަދާކުރަމުން ދާ މީހަކު ކަމުގައިވުން.
ޤާނޫނީ ރޮނގުން ފުރަތަމަ 3. ޤާނޫނުގެ 67 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޤާނޫނީ ރޮނގުން މަތީ ތަޢުލީމު
ޑިގްރީ
ދޭ ކޯސްތަކާއި، ޕްރޮގްރާމްތަކުގެ ތެރެއިން ފުރަތަމަ ޑިގްރީގެ މުޤައްރަރު، ބާ ކައުންސިލުން
ކަނޑައެޅުމަށްފަހު މަތީ ތަޢުލީމުދޭ މަރުކަޒުތަކަށް އެންގުމާ ހަމައަށް، މޯލްޑިވްސް ކޮލިފި ކޭ ޝަ ން
އޮތޯރިޓީން ޤާނޫނީ ރޮގުން ފުރަތަމަ ޑިގްރީ ގޮތުގައި އެކްރެޑިޓް ކޮށްފައިވާ ސެޓްފިކެޓް ތަކަކީ،
ޤާނޫނުގެ 30 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 2 ވަނަ ނަންބަރުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި ޤާނޫނީ ރޮނގުން
ފުރަތަމަ ޑިގްރީގެ ސެޓްފިކެޓް ތަކެއް ކަމުގައި ބަލަންވާނެއެވެ.
ތިންވަނަބައި – ބާ އިމްތިޙާނާއި ތަމްރީނު
ބާ އިމްތިޙާނު 4. ބާ ކައުންސިލުން ކަނޑައަޅައިފައިވާ ޝަރުޠުތަކެއް ފުރިހަމަވާ، އަދި ބާ ކައުންސިލުން
އެކްރެޑިޓް ކޮށްފައިވާ ކިޔަވައިދޭ މަރުކަޒެއްގައި ޤާނޫނީ ރޮނގުން ފުރަތަމަ ޑިގްރީއެއް ހާސިލު
ކޮށްފައިވާ ފަރާތްތަކުން ޤާނޫނީ ވަކީލުކަމުގެ ހުއްދަ ހޯދުމަށް އެދި ހުށަހެޅުމުގެ ކުރިން،
ޤާނޫނުގެ 30 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ)4(ވަނަ ނަންބަރުގައި ބުނެފައިވާ ބާ އިމްތިޙާނު
ފުރިހަމަ ކުރާންވާނެއެވެ.
ބާ އިމްތިޙާނު 5. (ހ) ބާ އިމްތިޙާނުގައި ހިމަނާނެ ސުވާލުތައް ކަނޑައަޅައި، ޖަވާބު ސްކީމް ތައްޔާރުކޮށް،
ބޭއްވުން ބާ އިމްތިޙާނު ބާއްވާނެ ތާރީޚުތައް ކަނޑައަޅައި، އެ އިމްތިޙާނުތައް ބޭއްވުމުގެ
އެންމެހައި އިންތިޒާމުތަކެއް ހަމަޖައްސާނީ އެގްޒެކެޓިވް ކޮމިޓީއިންނެވެ.
(ށ) ކޮންމެ އަހަރަކު މަދުވެގެން 1 (އެކެއް) ބާ އިމްތިޙާނު ބާ ކައުންސިލުން ބާއްވަން
ވާނެއެވެ. މިގޮތުން ބާ އިމްތިޙާނު ބާއްވާނެ ތާރީޚުތައް، އެ އިމްތިޙާނު އޮންނަ ތާރީޚުގެ
90 (ނުވަދިހަ) ދުވަސްކުރިން އެގްޒެކެޓިވް ކޮމިޓީން އާންމުކޮށް އިޢުލާނު
ކުރާންވާނެއެވެ.
(ނ) ޤާނޫނީ ވަކީލުކަމުގެ ހުއްދައަށް އެދި ހުށަހަޅާ ފަރާތްތަކުން ފުރިހަމަކުރާންޖެހޭ
ބާ އިމްތިޙާނުގައި ބައިވެރިވާން އެދޭ ފަރާތްތަކުން އެކަމަށް އެދި ހުށަހަޅާނީ އެކަމަށް
ކަނޑައަޅައިފައިވާ ފޯމުންނެވެ.
4

ވޮލިއުމް: 49 އަދަދު: 41 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2020/R-20 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
ތަމްރީނު 6. (ހ) ބާ ކައުންސިލުން ކަނޑައަޅައިފައިވާ ޝަރުޠުތަކެއް ފުރިހަމަވާ، އަދި ބާ ކައުން ސި ލު ން
އެކްރެޑިޓް ކޮށްފައިވާ ކިޔަވައިދޭ މަރުކަޒެއްގައި ޤާނޫނީ ރޮނގުން ފުރަތަމަ ޑިގްރީގެ
ސެޓްފިކެޓެއް ހާސިލު ކޮށްފައިވާ ފަރާތްތަކުން ޤާނޫނީ ވަކީލުކަމުގެ ހުއްދަ ހޯދުމަށް
އެދި ހުށަހެޅުމުގެ ކުރިން، ޤާނޫނުގެ 30 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ)4(ވަނަ
ނަންބަރުގައި ބުނެފައިވާ ތަމްރީނު ފުރިހަމަ ކުރާންވާނެއެވެ.
(ށ) ޤާނޫނީ ވަކީލުކަމުގެ ހުއްދައަށް އެދި ހުށަހަޅާ ފަރާތްތަކުން ފުރިހަމަ ކުރާންޖެހޭ
ތަމްރީނުގެ މުއްދަތަކީ 1 (އެކެއް) އަހަރުދުވަހެވެ. ޤާނޫނީ ވަކީލުކަމުގެ ހުއްދައަށް އެދި
ހުށަހަޅާ ފަރާތްތަކުން މި ތަމްރީނު ފުރިހަމަ ކުރާންވާނީ ބާ ކައުންސިލުން ހުއްދަކުރާ
ތަންތަނުގައި، މި ގަވާއިދުގައި ކަނޑައަޅައިފައިވާ ޝަރުޠުތައް ފުރިހަމަވާ
ސުޕަވައިޒަރުންގެ ބެލުމުގެ ދަށުންނެވެ.
(ނ) މި ގަވާއިދުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ 1 (އެކެއް) އަހަރުގެ
ތަމްރީނު ޕްރޮގްރާމް ފުރިހަމަކުރިކަމަށް ބެލެވޭނީ، ސުޕަވައިޒަރުގެ އިރުޝާދުގެ ދަށުން
އަހަރުގެ ތެރޭގައި ޖުމްލަ 360 (ތިންސަތޭކަ ފަސްދޮޅަސް) ގަޑިއިރު މަސައްކަތް
ކޮށްފައިވާނަމައެވެ. އަދި މި 360 (ތިންސަތޭކަ ފަސްދޮޅަސް) ގަޑިއިރު ހަމަކުރުމުގެ
ގޮތުން، ކޮންމެ މަހަކު މަދުވެގެން 20 (ވިހި) ގަޑިއިރު ސުޕަވައިޒަރުގެ އިރުޝާދުގެ
ދަށުން މަސައްކަތް ފުރިހަމަކޮށްފައި އޮންނަން ވާނެއެވެ.
(ރ) މި މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޝަރުޠު ފުރިހަމަ ނުކުރެވުނީ ދިމާވި ޚާ އް ޞަ
ހާލަތެއްގެ ސަބަބުން ކަމުގައިވާނަމަ، އެކަމުގެ ސަބަބު ބަޔާންކޮށް ބާ ކައުންސިލަށް
ހުށަހެޅުމުން، އެކަމާމެދު ގޮތެއް ނިންމުމުގެ ބާރު ބާ ކައުންސިލްގެ އެގްޒެކެޓިވް
ކޮމިޓީއަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
(ބ) ޤާނޫނީ ވަކީލުކަމުގެ ހުއްދައަށް އެދި ހުށަހަޅާ ފަރާތްތަކުން ފުރިހަމަ ކުރާންޖެހޭ
ތަމްރީނު ޕްރޮގްރާމް ފުރިހަމަކުރަން އެދޭ ފަރާތްތަކުން އެކަމަށް އެދި ހުށަހަޅާނީ
އެކަމަށް ކަނޑައަޅައިފައިވާ ފޯމުންނެވެ.
(ޅ) ޤާނޫނީ ވަކީލުކަމުގެ ހުއްދައަށް އެދި ހުށަހަޅާ ފަރާތްތަކުން ފުރިހަމަ ކުރާންޖެހޭ
ތަމްރީނު ޕްރޮގްރާމް ފުރިހަމަ ކުރުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ ފަރާތްތަކުން ޚިޔާރުކުރާ
ތަނެއްގައި ތަމްރީނު ފުރިހަމަކުރުމަށް ހުއްދަ ދިނުމާމެދު ގޮތެއް ނިންމާނީ އެގްޒެކެޓިވް
ކޮމިޓީންނެވެ.
5

ވޮލިއުމް: 49 އަދަދު: 41 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2020/R-20 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(ކ) މި ގަވާއިދުގެ ބޭނުމަށް، ތަމްރީނު ޕްރޮގްރާމް ފުރިހަމަކުރެވޭނީ އަންނަނިވި
ތަންތަނުގައެވެ:
(1) ބަންޑާރަ ނައިބުގެ އޮފީސް؛
(2) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް؛
(3) މި ގަވާއިދުގައި ކަނޑައަޅައިފައިވާ ޝަރުޠުތައް ފުރިހަމަވާ ލީގަލް
ޕްރެކްޓިސްތައް؛
(4) މި ގަވާއިދުގައި ކަނޑައަޅައިފައިވާ ޝަރުޠުތައް ފުރިހަމަވާ ލޯ ފަރމްތައް؛
އަދި
(5) މި ގަވާއިދުގައި ކަނޑައަޅައިފައިވާ ޝަރުޠުތައް ފުރިހަމަވާ ސުޕަވައިޒަރަކު
ޤާނޫނީ މަސައްކަތް ކުރާ ކޮންމެ ތަނެއް.
(އ) ޤާނޫނަށް ޢަމަލު ކުރަންފެށި ތާރީޚުން ފެށިގެން، ޤާނޫނީ ރޮނގުން ފުރަތަމަ ޑިގްރީ
ފުރިހަމަ ކޮށްފައިވާ ފަރާތްތަކުން، މި މާއްދާގެ (ކ) ގައި ބަޔާން ކޮށްފައިވާ ތަނެއްގައި
ސުޕަވައިޒަރެއްގެ ބެލުމުގެ ދަށުން ތަމްރީނުގެ ގޮތުގައި ބެލެވޭފަދަ މަސައްކަތްތަކެއް
ކުރަމުން ގޮސްފައިވާނަމަ، އެ މުއްދަތަކީ މި ގަވާއިދުގެ 2 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) ގެ
ބޭނުމަށްޓަކައި އަދި މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ 1 (އެކެއް) އަހަރުގެ
ތަމްރީނު ޕްރޮގްރާމްގެ މުއްދަތު ގުނުމުގައި ގުނޭނެ މުއްދަތެކެވެ.
ތަމްރީނުދޭ ތަންތަން 7. މި ގަވާއިދުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ކ) ގެ)4(،)3(އަދި)5(ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާން
ކޮށްފައިވާ ތަންތަނުގައި އަންނަނިވި ޝަރުޠުތައް ފުރިހަމަވާން ވާނެއެވެ.
(ހ) ބާ ކައުންސިލުގައި ރަޖިސްޓަރީކޮށްގެން ހިންގާ ލޯ ފަރމަކަށް ނުވަތަ ލީގަލް
ޕްރެކްޓިސްއަކަށް ނުވަތަ ޤާނޫނީ ޚިދްމަތްދޭ ދައުލަތުގެ އިދާރާއަކަށް، ނުވަތަ
މުއައްސަސާއަކަށް ނުވަތަ އޮފީހަކަށްވުން؛ އަދި
(ށ) މި ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ ޝަރުޠުތައް ފުރިހަމަވާ ސުޕަވައިޒަރަކު އެ ލޯ ފަރމަކަށް
ނުވަތަ ލީގަލް ޕްރެކްޓިސްއަކަށް ނުވަތަ ޤާނޫނީ ޚިދްމަތްދޭ ދައުލަތުގެ އިދާރާއަކަށް
ނުވަތަ މުއައްސަސާއަކަށް ނުވަތަ އޮފީހަކަށް ނިސްބަތްވާ، އަދި އެ ސުޕަވައިޒަރަކު އެ
ލޯ ފަރމް ނުވަތަ ލީގަލް ޕްރެކްޓިސް ނުވަތަ ޤާނޫނީ ޚިދްމަތްދޭ ދައުލަތުގެ
އިދާރާއެއްގައި ނުވަތަ މުއައްސަސާއެއްގައި ނުވަތަ އޮފީހެއްގައި މަސައްކަތްކުރާ
6

ވޮލިއުމް: 49 އަދަދު: 41 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2020/R-20 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
ތަނަކަށްވުން؛ އަދި
(ނ) ޤާނޫނީ ޚިދުމަތް ދިނުމަށްޓަކައި ގަވާއިދުން ހުޅުވާފައި ހުންނަ، ތަމްރީނު ހެދޭނޭ
ވަޞީލަތްތައް ޤާއިމްވެފައިވާ އޮފީހެއް ހުރުން.
ސުޕަވައިޒަރުން 8. (ހ) މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ތަމްރީނު ޕްރޮގްރާމް ފުރިހަމަކުރެވޭނީ، މި ގަވާއިދުގައި
ބަޔާންކުރާ ޝަރުޠުތައް ފުރިހަމަވާ ސުޕަވައިޒަރެއްގެ ބެލުމާއި އިރުޝާދުގެ ދަށުންނެވެ.
(ށ) ތަމްރީނު ޕްރޮގްރާމުގައި ބައިވެރިވުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ ކެނޑިޑޭޓުން އެކަމަށް އެދި
ހުށަހަޅާ ފޯމުގައި، އެ ކެނޑިޑޭޓަކު އިޚުތިޔާރުކުރި ސުޕަވައިޒަރަކު، އޭނާގެ ބެލުމުގެ
ދަށުން ކެނޑިޑޭޓު ތަމްރީނު ޕްރޮގްރާމު ފުރިހަމަކުރުމަށް ޤަބޫލުވާކަމަށް އިޤުރާރު
ވާންވާނެއެވެ.
(ނ) ތަމްރީނު ޕްރޮގްރާމު ފުރިހަމަ ކުރަމުންދާއިރު، އެ ފަރާތްތައް ދިވެހިރާއްޖޭގެ
ޤާނޫނުތަކަށާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނީ ނިޒާމަށް އަހުލުވެރި ކުރުވައި، ޤާނޫނީ
ވަކީލެއްގެ ހައިސިއްޔަތުން މަސައްކަތް ކުރުމުގައި އެ ފަރާތްތަކަށް ދޭންޖެހޭ ތަމްރީނު
އެންމެ ރަނގަޅު ގޮތުގައި ދިނުމަކީ އެ ފަރާތެއްގެ ސުޕަވައިޒަރުގެ ޒިންމާއެކެވެ.
ސުޕަވައިޒަރުގެ ޝަރުޠު 9. (ހ) ސުޕަވައިޒަރުގެ ކިބައިގައި އަންނަނިވި ޝަރުޠުތައް ފުރިހަމަ ވާންވާނެއެވެ:
(1) ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޤާނޫނީ ވަކީލެއްގެ ގޮތުގައި ޢަމަލީގޮތުން މަސައްކަތް
ކުރަމުންދާ މީހަކު ކަމުގައިވުން؛
(2) ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޤާނޫނީ ވަކީލެއްގެ ހައިސިއްޔަތުން މަސައްކަތްކުރާތާ
މަދުވެގެން 5 (ފަހެއް) އަހަރު ވެފައިވުން؛
(3) މި ގަވާއިދުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ)ކ(ގައި ބަޔާންކުރާ ތަނެއްގައި
މަސައްކަތްކުރާ މީހަކަށްވުން؛ އަދި
(4) ސުޕަވައިޒަރުގެ ގޮތުގައި މަސައްކަތް ކުރާއިރު، ސުލޫކީ މައްސަލައަކާހުރެ
އެއްވެސް ކޯޓެއްގައި ވަކާލާތުކުރުން މަނާކުރެވިފައިވާ މީހެއް ކަމުގައި ނުވުން.
(ށ) ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޤާނޫނީ ވަކީލެއްގެ ހައިސިއްޔަތުން 5 (ފަހެއް) އަހަރު މަސައްކަތް
ކޮށްފައިވާ މީހަކަށް އެއްފަހަރާ ސުޕަވައިޒް ކުރެވޭނީ 3 (ތިނެއް) ކެނޑިޑޭޓުންނެވެ.
އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޤާނޫނީ ވަކީލެއްގެ ހައިސިއްޔަތުން 7 (ހަތެއް) އަހަރު
މަސައްކަތް ކޮށްފައިވާ މީހަކަށް އެއްފަހަރާ ސުޕަވައިޒް ކުރެވޭނީ 5 (ފަހެއް)
ކެނޑިޑޭޓުންނެވެ. އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޤާނޫނީ ވަކީލެއްގެ ހައިސިއްޔަތުން 12 (ބާރަ)
7

ވޮލިއުމް: 49 އަދަދު: 41 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2020/R-20 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
އަހަރު މަސައްކަތް ކޮށްފައިވާ މީހަކަށް އެއްފަހަރާ ސުޕަވައިޒް ކުރެވޭނީ 6 (ހައެއް)
ކެނޑިޑޭޓުންނެވެ.
ސުޕަވައިޒަރުންގެ ޒިންމާތައް 10. (ހ) ތަމްރީނު ޕްރޮގްރާމު ފުރިހަމަކުރާ ކެނޑިޑޭޓުންގެ ސުޕަވައިޒަރުން، އެ ކެނޑިޑޭޓުންގެ
ތަމްރީނާ ގުޅޭ އެންމެހައި ކަންކަމަށް އާންމުގޮތެއްގައި ޒިންމާވާން ވާނެއެވެ. މީގެ
އިތުރުން، ކެނޑިޑޭޓުންގެ ތަމްރީނާ ގުޅޭގޮތުން ސުޕަވައިޒަރުން އަންނަނިވި ޒިންމާތައް
އަދާކުރާން ވާނެއެވެ:
(1) ތަމްރީނު ޕްރޮގްރާމު ފުރިހަމަ ކުރަމުންދާ ކެނޑިޑޭޓުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ
ޤާނޫނުތަކަށާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނީ ނިޒާމަށް އަހުލުވެރި ކުރުވައި، ޤާ ނޫ ނީ
ވަކީލެއްގެ ހައިސިއްޔަތުން މަސައްކަތް ކުރުމުގައި އެ ފަރާތްތަކަށް ދޭންޖެހޭ
ތަމްރީނު އެންމެ ރަނގަޅު ގޮތުގައި ދިނުން؛
(2) ތަމްރީނު ޕްރޮގްރާމު ފުރިހަމަކުރަމުންދާ ކެނޑިޑޭޓުންގެ މަސައްކަތް ބަލައި
ވަޒަންކުރުން؛
(3) ތަމްރީނު ޕްރޮގްރާމު ފުރިހަމަ ކުރަމުންދާ ކެނޑިޑޭޓުންގެ ޙާޟިރީ
ބަލަހައްޓައި، ކެނޑިޑޭޓުން ކުރާ މަސައްކަތުގެ ރެކޯޑު ގަވާއިދުން
ބެލެހެއްޓުން؛
(4) ތަމްރީނު ޕްރޮގްރާމު ފުރިހަމަ ކުރަމުންދާ މުއްދަތުގައި ކޮންމެ 6)ހައެއް(
މަހުން އެއްފަހަރު ބާ ކައުންސިލުން ކަނޑައަޅައިފައިވާ ނަމޫނާއާ އެއްގޮތަށް
'ޕްރޮގްރެސް ރިޕޯޓް' ހުށައެޅުން؛ އަދި
(5) ތަމްރީނު ޕްރޮގްރާމު ފުރިހަމަކުރި ކެނޑިޑޭޓުގެ ތަމްރީނާ ގުޅޭގޮތުން
މި ގަވާއިދުގެ 11 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ރިޕޯޓް އެގްޒެކެޓިވް ކޮމިޓީއަ ށް
ހުށަހެޅުން.
(ށ) ތަމްރީނު ޕްރޮގްރާމު ފުރިހަމަ ކުރަމުންދާ ކެނޑިޑޭޓުންނަށް އެންމެ އެކަށީގެންވާ ޢަ މަ ލީ
ތަޖުރިބާއާއި ތަމްރީނު ލިބިދެވޭކަން ކަށަވަރު ކުރުމަށްޓަކައި، ސުޕަވައިޒަރެއްގެ ދައުރު
އަދާކުރާ މީހަކު، އެމީހެއްގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އެހެން މީހަކާ ޙަވާލު ކޮށްގެން ނުވާނެއެވެ.
ރިޕޯޓު 11. (ހ) ޤާނޫނީ ވަކީލުކަމުގެ ހުއްދައަށް އެދި ހުށަހަޅާ ފަރާތްތަކުން ފުރިހަމަ ކުރާންޖެހޭ
ތަމްރީނު ޕްރޮގްރާމު ފުރިހަމަކުރާ ކެނޑިޑޭޓުން، ތަމްރީނުގެ މުއްދަތުގައި ކުރާ
މަސައްކަތާއި، ކެނޑިޑޭޓުންގެ މަސައްކަތުގެ ސުލޫކާ ގުޅޭގޮތުން ޤާނޫނުގެ 31 ވަނަ
މާއްދާގެ (ރ) ގައި ބަޔާންކުރާ ރިޕޯޓު، އެ ކެނޑިޑޭޓުންގެ ސުޕަވައިޒަރުން
8

ވޮލިއުމް: 49 އަދަދު: 41 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2020/R-20 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
ބާ ކައުންސިލަށް ހުށަހަޅާން ވާނެއެވެ. މި މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ރިޕޯޓަކީ،
ބާ ކައުންސިލުން އެކުލަވައިލާ ނަމޫނާއާ އެއްގޮތަށް ތައްޔާރުކޮށްފައިވާ ރިޕޯޓަކަށް
ވާންވާނެއެވެ.
(ށ) މި މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ރިޕޯޓާ އެކު، ތަމްރީނު ފުރިހަމަކުރި ކެނޑިޑޭޓަކީ
ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޤާނޫނީ ވަކީލެއްގެ ހައިސިއްޔަތުން މަސައްކަތްކުރާ މީހެއްގައި
ހުންނަންޖެހޭ އަޚުލާޤާއި ސުލޫކު ހުރި މީހެއްކަން ނުވަތަ ނޫންކަން ސަބަބު ބަޔާންކޮށް،
ތެދު ބަޔާނެއް އެ ކެނޑިޑޭޓެއްގެ ސުޕަވައިޒަރަކު ބާ ކައުންސިލަށް ހުށަހަޅަން ވާނެއެވެ.
(ނ) މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ސުޕަވައިޒަރުން އަދާކުރާންޖެހޭ ޒިންމާތައް އަދާކުރުމުގައި
ސުޕަވައިޒަރުން ފަރުވާކުޑަ ކޮށްފިނަމަ، ނުވަތަ ގަސްތުގައި އިހުމާލު ވެއްޖެނަމަ،
ނުވަތަ ޞައްޙަނޫން މަޢުލޫމާތެއް ހުށަހަޅައިފިނަމަ، އެކަމުގެ ކުޑަބޮޑުމިނަށް ބަލައި،
އެ ސުޕަވައިޒަރަކާ މެދު ފިޔަވަޅު އެޅުމުގެ ބާރު ބާ ކައުންސިލްގެ އެގްޒެކެޓިވް
ކޮމިޓީއަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
ހަތަރުވަނަ ބައި – ހުވައިކުރުމާއި ހުއްދަ ދޫކުރުން
ޤާނޫނީ ވަކީލުކަމުގެ 12. (ހ) މި ގަވާއިދުގެ 2 މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޝަރުޠުތައް ފުރިހަމަވާ ފަރާތްތަކުން،
ހުއްދައަށް އެދި ހުށަހެޅުން
ޤާނޫނީ ވަކީލުކަމުގެ ހުއްދައަށް އެދި ބާ ކައުންސިލަށް ހުށަހަޅަންވާނީ، މި ބައިގައި
ބަޔާންކޮށްފައިވާ އިޖުރާއަތާއި އެއްގޮތަށެވެ.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން، ޤާނޫނީ ވަކީލު ކަމުގެ ހުއްދައަށް އެދި ބާ ކައު ން ސި ލަ ށް
ހުށަހެޅުމުން، މިގަވާއިދުގައި ބަޔާން ކޮށްފައިވާ ޝަރުޠުތައް އެ ފަރާތެއްގެ ކިބައިގައި
ފުރިހަމަ ވެފައިވާކަން، ލައިސެންސިންގ ކޮމިޓީން ކަށަވަރު ކުރަންވާނެއެވެ.
(ނ) ޤާނޫނީ ވަކީލުކަމުގެ ހުއްދަ ދޫކުރުމުގެ ޝަރުޠުތައް ފުރިހަމަވާ ފަރާތްތަކުން، ޤާ ނޫ ނު ގެ
33 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ
ފަނޑިޔާރެއްގެ ކުރިމަތީގައި ޤާނޫނީ ވަކީލު ކަމުގެ ހުވައިކުރުމުގެ އިންތިޒާމު
އެގްޒެކެޓިވް ކޮމިޓީން ހަމަޖައްސަން ވާނެއެވެ.
ޤާނޫނީ ވަކީލު ކަމުގެ 13. (ހ) ޤާނޫނީ ވަކީލު ކަމުގެ ހުއްދައަށް އެދޭ ފަރާތްތަކުން އަންނަނިވި ލިޔެކިއުންތައް
ހުއްދައަށް އެދި
ބާ ކައުންސިލަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.
ހުށަހަޅަންޖެހޭ ލިޔެކިއުން
(1) ޤާނޫނީ ރޮނގުން ފުރިހަމަ ކޮށްފައިވާ ފުރަތަމަ ޑިގްރީގެ ސެޓިފިކެޓްގެ ކޮޕީ؛
(2) މި ގަވާއިދުގެ 5 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ބާ އިމްތިޙާނު ފުރިހަމަ
9

ވޮލިއުމް: 49 އަދަދު: 41 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2020/R-20 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
ކޮށްފައިވާ ކަމުގެ ލިޔުން؛
(3) މި ގަވާއިދުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާން ކޮށްފައިވާ ތަމްރީނު ޕްރޮގްރާމް
ފުރިހަމަ ކޮށްފައިވާކަމުގެ ލިޔުން؛
(4) ޤާނޫނީ ވަކީލުކަމުގެ ހުއްދައަށް އެދި ހުށަހަޅާ ފަރާތުގެ ދިވެހި ރައްޔިތެއްކަން
އަންގައިދޭ ކާޑުގެ ކޮޕީ.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ލިޔެކިއުމުގެ އިތުރުން، ޤާނޫނީ ވަކީލުކަމުގެ
ހުއްދައަށް އެދި ހުށަހަޅާ ފަރާތްތަކުން ފޯމާއެކު އެހެން މަޢުލޫމާތު ހުށަހެޅުމަށް
އެންގުމަށް މި މާއްދާ ހުރަހެއް ނާޅައެވެ.
ޤާނޫނީ ވަކީލުކަމުގެ 14. (ހ) ޤާނޫނީ ވަކީލުކަމުގެ ހުއްދައަށް އެދި ހުށަހެޅުމުން، އެ ހުށަހެޅުންތައް ދިރާސާ
ހުއްދައަށް އެދި ހުށަހަޅާ
ކުރުމަށްފަހު، ޤާނޫނީ ވަކީލުކަމުގެ ހުއްދަ އެ ފަރާތަކަށް ދިނުމާމެދު ގޮތެއް ނިންމާނީ
ހުށަހެޅުމާމެދު ގޮތެއް
ލައިސެންސިންގ ކޮމިޓީގެ ލަފާގެ މަތިން އެގްޒެކެޓިވް ކޮމިޓީންނެވެ.
ނިންމުން
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާން ކޮށްފައިވާ ފަދައިން ހުށަހެޅުންތައް ދިރާސާ
ކުރުމަށްފަހު، އެ ފަރާތަކަށް ޤާނޫނީ ވަކީލު ކަމުގެ ހުއްދަ ދިނުމަށް އެގްޒެކެޓިވް
ކޮމިޓީން ނިންމައިފިނަމަ، އެންމެ ގިނަވެގެން 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެ ކަ ން
އެ ފަރާތަކަށް ލިޔުމުން އަންގަން ވާނެއެވެ.
(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާން ކޮށްފައިވާ ހުށަހެޅުންތައް ދިރާސާ ކުރުމަށްފަހު،
އެ ފަރާތަކަށް ޤާނޫނީ ވަކީލު ކަމުގެ ހުއްދަ ނުދިނުމަށް އެގްޒެކެޓިވް ކޮމިޓީން
ނިންމައިފިނަމަ، ހުއްދަ ނުދިނުމަށް ނިންމި ސަބަބު ބަޔާންކޮށް، އެންމެ ގިނަވެގެން
30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެކަން އެ ފަރާތަކަށް ލިޔުމުން އަންގަން ވާނެއެވެ.
ޤާނޫނީ ވަކީލުކަމުގެ ޤާނޫނީ ވަކީލުކަމުގެ ހުވައިކުރާ ފަރާތްތަކުން ހުވައިކުރުމަށްފަހު، ޤާނޫނީ ވަކީލުކަމުގެ
އިޤުރާރުގައި ސޮއިކުރުން
އިޤްރާރުގައި ސޮއި ކުރަންވާނެއެވެ. މި އިޤުރާރަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ
ޤާނޫނުއަސާސީއާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުތަކާއި ގަވާއިދުތަކަށް ޙުރުމަތްތެރިކޮށް ހިތުމަށާއި،
ޤާނޫނީ ވަކީލަކަށްވުމުގެ ސުލޫކު ދަމަހަށްޓަކައި، ޤާނޫނީ ވަކީލެއްގެ ޒިންމާ ޢަދުލުވެރި ކަމާއެކު
އަދާކުރުމަށް ވެވޭ އިޤުރާރެކެވެ.
ޤާނޫނީ ވަކީލުކަމުގެ ހުއްދަ 15. ޤާނޫނީ ވަކީލުކަމުގެ ހުވައިކޮށް، ޤާނޫނީ ވަކީލުންގެ އިޤުރާރުގައި ސޮއިކުރާ ފަރާތްތަކަށް
ދޫކުރުން
ޤާނޫނުގެ 33 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން ޤާނޫނީ ވަކީލުކަމުގެ ހުއްދަ
ދޫކުރަންވާނެއެވެ.
ފަސްވަނަ ބައި – އެހެނިހެން
10

ވޮލިއުމް: 49 އަދަދު: 41 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2020/R-20 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
އިސްތިއުނާފުކުރުން 16. (ހ) މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން އެގްޒެކެޓިވް ކޮމިޓީން ނިންމާ އެއްވެސް ނިންމުމަކާމެދު
ހިތްހަމަނުޖެހޭނަމަ، އެ ނިންމުމެއް ނިންމާތާ 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ސަ ބަ ބު
ބަޔާންކޮށް އެ ނިންމުން އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އެދި އެޕީލް ކޮމިޓީއަށް ހުށަހެޅުމުގެ
ޙައްޤު އެ ނިންމުމެއް ރައްދުވި ފަރާތަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
(ށ) މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން އެގްޒެކެޓިވް ކޮމިޓީން ނިންމާ ނިންމުމެއް އިސްތިއުނާފު ކުރުމަ ށް
އެދި ހުށަހަޅާންވާނީ، އެކަމަށްޓަކައި އެޕީލް ކޮމިޓީން ކަނޑައަޅާ ފޯމަކުންނެވެ. މިގޮތުން
އިސްތިއުނާފަށް ހުށަހަޅާ މައްސަލަތަކާމެދު ގޮތެއް ނިންމާނީ، އެޕީލް ކޮމިޓީން
އެކަމަށްޓަކައި ހަދާ ގަވާއިދުގައި ކަނޑައަޅައިފައިވާ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައެވެ.
މުރާޖަޢާކުރުން 17. މި ގަވާއިދަށް ޢަމަލުކުރަންފަށާ ތާރީޚުން ފެށިގެން ގިނަވެގެން 6 (ހައެއް) މަސްދުވަހުގެ
ތެރޭގައި މި ގަވާއިދު މުރާޖަޢާ ކުރަންވާނެއެވެ.
މުއްދަތުތައް ގުނުން 18. މި ގަވާއިދުގައި ކަނޑައަޅައިފައިވާ މުއްދަތުތައް ގުނުމުގައި ސަރުކާރު ބަންދު ދުވަސްތަކެއް
ނުހިމެނޭނެއެވެ.
ލަފުޒުތަކާއި ޢިބާރާތްތަކުގެ 19. މި ގަވާއިދުގައި ޢިބާރާތެއް ނުވަތަ ލަފްޒެއް ބޭނުން ކޮށްފައިވާ ގޮތުން ކަނޑައެޅިގެން އެހެން
މާނަ
މާނައެއް ދޭހަ ނުވާހައި ހިނދަކު، އަންނަނިވި ޢިބާރާތްތަކާއި ލަފްޒުތަކަށް ދީފައި އެވަނީ،
އެ ޢިބާރާތްތަކާއި ލަފްޒުތަކަށް ތިރީގައި ދީފައިއެވާ މާނައެވެ:
(ހ) "އެގްޒެކެޓިވް ކޮމިޓީ" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 5/2019
(ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނީ ފަންނުގެ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން އިންތިޚާބު ކޮށްފައިވާ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބާ ކައުންސިލުގެ އެގްޒެކެޓިވް ކޮމިޓީ އަށެވެ.
(ށ) [އެޕީލް ކޮމިޓީ] ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 5/2019 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ
ޤާނޫނީ ފަންނުގެ ޤާނޫނު(ގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އެޕީލް ކޮމިޓީގެ ނަމުގައި
އުފައްދައިފައިވާ ދާއިމީ ސަބްކޮމިޓީ އަށެވެ.
(ނ) [ލައި ސެން ސި ންގ ކޮމިޓީ] ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 5/2019
(ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނީ ފަންނުގެ ޤާނޫނު) ގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން
ލައިސެންސިންގ ކޮމިޓީގެ ނަމުގައި އުފައްދައިފައިވާ ދާއިމީ ސަބްކޮމިޓީ އަށެވެ.
(ރ) [ލޯ ފާރމް] ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2011 (ޕާޓްނަރޝިޕްގެ
ޤާނޫނު(ގެ ދަށުން އުފައްދައިފައިވާ، އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޤާނޫނީ ޚިދުމަތް
ދިނުމަށްޓަކައި ބާ ކައުންސިލުން ހުއްދަ ދީފައިވާ ޕާޓްނަރޝިޕް ތަކަށެވެ.
11

ވޮލިއުމް: 49 އަދަދު: 41 ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2020/R-20 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(ބ) [ލީގަލް ޕްރެކްޓި ސް] ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 19/2014
(އަމިއްލަ ފަރުދުންގެ ވިޔަފާރީގެ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން އަމިއްލަ ވިޔަފާރިއެއްގެ ގޮތުގައި
ރަޖިސްޓަރީކޮށް، އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޤާނޫނީ ޚިދުމަތް ދިނުމަށްޓަކައި
ބާ ކައުންސިލުން ހުއްދަ ދީފައިވާ އަމިއްލަ ވިޔަފާރި ތަކަށެވެ.
(ޅ) [ޤާނޫނު] ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 5/2019 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ
ޤާނޫނީ ފަންނުގެ ޤާނޫނު(އަށެވެ.
(ކ) [ޖި ނާއީ ބޮޑު ކުށެއް] ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016
(ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 22 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށްކުށަށެވެ.
ގަވާއިދަށް ޢަމަލުކުރަން 20. މި ގަވާއިދަށް ޢަމަލު ކުރަން ފަށާނީ މި ގަވާއިދު ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރާ
ފެށުން
ތާރީޚުން ފެށިގެންނެވެ.
އުވާލެވޭ ގަވާއިދު 21. މި ގަވާއިދަށް ޢަމަލުކުރަން ފެށުމާއެކު، 12 އޮކްޓޯބަރު 2019 ގައި ގެޒެޓްކުރެވުނު ގަވާއިދު
ނަންބަރު 2019/R-1068 ބާޠިލުވީއެވެ.
____
12